

Handläggare
Eva-Lotta Elmér
Telefon: 08-508 25 187

Till
Socialnämnden
2017-08-22

Upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringssystem

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Veronica Wolgast Karlberg
Tf förvaltningschef

Peter Svensson
Administrativ chef

Sammanfattning

Remissen omfattar central upphandling av ett gemensamt e-upphandlingsstöd och avtalshanteringssystem.

Stockholms stads program för upphandling och inköp med tillhörande anvisningar fokuserar på offentlig upphandling som ett strategiskt verktyg. Det ska bidra till att driva utvecklingen inom staden i en hållbar riktning, sänka kostnaderna, hålla en hög kvalitet, reducera risker samt säkra att staden utgör en professionell aktör på marknaden.

Översynen visar bland annat att staden saknar ett koncernperspektiv inom inköpsområdet. Samordning och analys av kommunkoncernens samlade kostnader inom inköp saknas. Detta gör det svårare att utnyttja inköp och upphandling som verktyg för att nå de politiska målen.

Socialförvaltningen ställer sig positiv till förslagen i remissen avseende centrala upphandlingar av elektroniskt upphandlingssystem och avtalssystem som ska vara obligatoriskt för alla förvaltningar att använda.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet ”Upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringssystem” till socialnämnden. Remisstiden sträcker sig till den 31 augusti 2017.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens administrativa avdelning. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 16 augusti 2017.

Ärendet

I mars 2015 beslutades att en översyn av stadens organisation för inköp och upphandling skulle genomföras. Det övergripande syftet med översynen var att lämna förslag på hur verksamheten på bästa sätt ska bidra till kommunfullmäktiges mål i stadens budget och övriga styrdokument.

En översyn av stadens organisation för inköp och upphandling visar bland annat att staden saknar ett koncernperspektiv inom inköpsområdet. Varje förvaltning och bolag ansvarar för sin verksamhet och sin budget. Samordning och analys av kommunkoncernens samlade inköp saknas.

Översynen visar vidare att en bristande koncernövergripande överblick gör det svårare att utnyttja inköp och upphandling som verktyg för att nå de politiska målen. Det saknas kännedom på koncernnivå, men även i många fall inom respektive förvaltning och bolag, om hur många upphandlingar som genomförs, hur den samlade avtalsportföljen ser ut samt hur många köp, så kallade direktupphandlingar, som sker utanför avtal.

För att få en heltäckande kedja, från behovsanalys inför upphandling till avtalsuppföljning, behöver staden ett nytt centralt avtalssystem som kan utgöra en integrerad del i en digital inköpsprocess och skapa förutsättningar för en effektiv styrning och uppföljning.

Därutöver behöver ett elektroniskt upphandlingssystem upphandlas då nuvarande avtal, med Visma Commerce AB gällande Visma TendSign, löper ut den 31 december 2018.

Genom att upphandla och implementera ett nytt e-upphandlingsstöd och ett nytt avtalshanteringssystem samt implementera tillhörande processer och arbetssätt tas även första steget mot en förstärkt gemensam upphandlings- och inköpsorganisation.

Avtalshanteringsystem

Nuvarande avtalsdatabas är en SharePoint-lösning som togs fram som en tillfällig lösning då stadens tidigare avtalsdatabas på grund av ålder var en it-säkerhetsrisk. Nuvarande lösning innehåller brister som medför att systemet inte ger stadens avtalsansvariga och förvaltare det stöd som kan uppnås med en modern systemlösning. Avtalsdatabasen, som infördes 2006, är vidare endast en avtalskatalog, en databas för att förvara och tillgängliggöra avtal internt. Det är inte ett avtalshanteringsystem anpassat för att förvalta avtal samt att arbeta med systematisk avtalsuppföljning.

Avtalet för drift av nuvarande avtalsdatabas löper ut den 31 december 2018. Stadsledningskontoret har identifierat omfattande brister med nuvarande systemstöd. Exempelvis svårighet att följa upp leveranskvalitet, nyckeltal samt bristfälligt stöd för samordning.

Stadsledningskontorets projekt VINST (Verktyg för inköp i Stockholms stad) har identifierat att gemensamma processer och systemstöd som bidrar med effektivt stöd i hela inköpsprocessen och möjliggör att data sammanställs för analys är en förutsättning för att uppnå målen i programmet för upphandling och inköp.

För att få en heltäckande kedja behöver staden ett nytt centralt avtalssystem som kan utgöra en integrerad del i en digital inköpsprocess och skapa förutsättningar för en effektiv styrning och uppföljning. Med detta avses ett system för att förvara och administrera avtalen i en gemensam katalog. Systemet ska ha grundläggande funktionalitet för avtalsadministration samt utökad funktionalitet för att följa upp avtalen systematiskt.

Stadsledningskontoret föreslår vidare att det blir obligatoriskt för samtliga nämnder och bolagsstyrelser att registrera leverantörsavtal i det gemensamma avtalshanteringsystemet. Funktionaliteten för avtalsuppföljning föreslås vara frivillig för stadens förvaltningar och bolag att använda sig av.

Upphandlingsstöd

Stadens avtal för elektroniskt upphandlingsstöd löper ut den 31 december 2018. Idag saknas även en gemensam IT-lösning för att genomföra direktupphandlingar digitalt. Från och med 1 januari 2017 är det obligatoriskt enligt lag att upphandling sker elektroniskt.

Stadsledningskontoret föreslår att ett nytt e-upphandlingsstöd tillhandahålls centralt för hela kommunkoncernen. System som upphandlas ska ha samma funktionalitet som nuvarande samt utökas med funktion för direktupphandling. Till detta föreslås även en funktion för att publicera samtliga upphandlingar på stadens webbplats. Syftet är att underlätta för potentiella leverantörer och ideella organisationer att delta i stadens upphandlingar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att förslagen att central upphandling ska ske av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringssystem, där registrering av avtal blir obligatoriskt, i huvudsak är bra och föreslår att nämnden godkänner den.

Förslag till förtydliganden i remissen

En koppling mellan upphandlade avtalshanteringssystem och Agresso bör finnas för möjlighet att följa inköpskedjan fullt ut. Det skulle möjliggöra en uppföljning av vad som avtalats och vad som i nästa led faktiskt beställs och levereras. I remissen nämns att avtalshanteringssystemet ska bidra till en större vetskap om antalet upphandlingar, till exempel direktupphandlingar men det är minst lika viktigt att staden får vetskap om volymen i kronor.

I remissen nämns att en upphandling av avtalshanteringssystem är av stor vikt för att kunna säkra avtalsuppföljningen. Därtill är det en stor hjälp för att förvaltningar ska kunna tillämpa avtalen på ett riktigt sätt. Vid upphandlingen av avtalshanteringssystemet bör därför även stor vikt läggas vid användarvänligheten och olika sökmetoder. En av fördelarna med att samla avtalen är att alla avtal blir tillgängliga för samtliga medarbetare som ska göra avrop. Risken för felaktiga avrop eller avsteg från befintliga avtal minskar därmed. För att det ska uppnås krävs stor användarvänlighet och flexibilitet i sökalternativen i systemet.

Det är viktigt att det nya upphandlingsstödet är anpassat för samtliga nya upphandlingslagar och även för Lagen om valfrihetssystem (LOV). Det innebär bland annat att det till upphandlingssystemet bör kopplas en funktion som möjliggör att staden centralt kan samla bilagor som anbudsgivare lämnar gällande European Single Procurement Document (ESPD). ESPD är en standardiserad form av egen försäkran som preliminärt bevis på att anbudsgivaren uppfyller ekonomiska krav och får delta i upphandlingen. Enligt lag ska anbudsgivaren inte behöva lämna denna försäkran flera gånger till samma myndighet.

Det är även viktigt att upphandlingsstödet rymmer möjlighet till dokumentation om skäl för avsteg från ramavtal vid så kallat individuellt avtal inom socialtjänsten.

Vad gäller prognosen för projektkostnader saknas kostnader för utbildning av medarbetare för att kunna tillämpa de nya systemen samt kostnader för testkörningar. Det finns inte heller en analys av kostnadsökningar över tid för anpassningar inom organisationen för att genomföra förändringarna.

Bilagor

1. Upphandling av gemensamt upphandlings- och avtalshanteringssystem, dnr 220-557/2017.